

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА НА СУЧАСНОМУ ЕТЕПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

ДИКАНЬ О.В., *д.е.н., професор*

Український державний університет залізничного транспорту

КОСІНЦЕВА П.Ю., *аспірант*

Український державний університет залізничного транспорту

Харків, Україна

НАПРЯМКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасний етап світового економічного і соціального розвитку характеризується істотним впливом на нього цифровізації. Як новий тренд світового суспільного розвитку, який прийшов на зміну інформатизації та комп'ютеризації, він характеризується наступним: заснований на цифровому поданні інформації, яке в масштабах економічного та соціального життя як окремої країни, так і всього світу призводить до підвищення ефективності економіки та поліпшення якості життя.

Всебічне розкриття особливостей цифровізації як сучасного тренду світового розвитку включає розкриття сутності цифровізації, особливостей цифрового подання інформації, передумов і можливих позитивних наслідків цифровізації для України, співвідношення понять «цифровізація» і «цифрова економіка», викликів, загроз, можливих негативних наслідків та ризиків цифровізації для різних держав.

В даний час термін «цифровізація» використовується у вузькому і широкому сенсі. Під цифровізацією у вузькому сенсі розуміється перетворення інформації в цифрову форму, яка в більшості випадків веде до зниження витрат, появи нових можливостей розвитку. Велике число конкретних перетворень інформації в цифрову форму призводить до таких істотних позитивних наслідків, які обумовлюють застосування терміна «цифровізація» в широкому сенсі. Цифровізацію в широкому сенсі можна розглядати як тренд ефективного світового розвитку тільки в тому випадку, якщо цифрова трансформація інформації відповідає таким вимогам: вона охоплює виробництво, бізнес, науку, соціальну сферу і звичайне життя громадян; супроводжується лише ефективним використанням її результатів; її результати доступні користувачам перетвореної інформації; її результатами користуються не тільки фахівці, а й пересічні громадяни; користувачі цифрової інформації мають навички роботи з нею.

Якщо говорити про співвідношення понять «цифровізація» і «цифрова економіка», то необхідно відзначити, що цифровізація - це основа цифрової

економіки, той тренд світового розвитку, який визначає розвиток економіки і суспільства, формує цифрову економіку.

Отже під цифровою економікою розуміють економіку, основним трендом ефективного розвитку якої є цифровізація. Дане визначення виділяє наступну основну особливість цифрової економіки - під впливом тренду цифровізації вона розвивається ефективно. В даний час існує безліч визначень поняття «цифрова економіка», які роблять акцент на тому чи іншому аспекті впливу тренда цифровізації на національну економіку, наприклад, на використанні інноваційних цифрових інформаційно-комунікаційних технологій; на забезпеченні інформаційно-комунікаційних технологій різних видів взаємодій; на використанні інтернету, мобільних і сенсорних мереж, можливостей роботи в режимі онлайн; на застосуванні електронного документообігу, сучасних електронних каналів зв'язку, методів обліку і зберігання інформації; на створенні нових бізнес-моделей, нових ринків і нових споживачів і т.д.

Аналіз різних визначень цифрової економіки показує, що кожне з них виділяє лише деякі її суттєві особливості. Облік найбільш важливих з них дозволяє дати наступне її розгорнуте визначення: цифрова економіка - це система соціально-економічних відносин націлена на підвищення ефективності та конкурентоспроможності економіки, виражає сучасну парадигму прискореного економічного розвитку, при якому підвищення конкурентоспроможності та ефективності стає життєвою необхідністю, характеризує сучасний етап еволюційного розвитку соціально-економічної та виробничої моделі суспільства, використання величезної кількості даних, що генеруються в найрізноманітніших інформаційних системах і переробляються з метою отримання з них корисної інформації, спрямована в цілях отримання прибутку на створення нових виробництв, бізнес-моделей, моделей управління, нових ринків і нових споживачів; - заснована на цифровій трансформації. Передбачає в великій мірі перехід від аналогової взаємодії і використання аналогових носіїв інформації до електронної взаємодії на основі застосування сучасних електронних засобів, в тому числі на основі активного використання інноваційних цифрових інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних електронних каналів зв'язку, електронного документообігу, а також електронних способів обліку обробки, зберігання та передачі інформації; - використовує новітні математичні методи і моделі переробки інформації, засновані на обліку цифровий форми її подання та властивостей цифрової інформації; - реалізована, як правило, в режимі он-лайн через такі платформи, як інтернет, мобільні і сенсорні мережі.